

**Tadeusz Różewicz – twórca
wszechstronnie niewygodny**

**Prywatna Partia Czarastego
– lewica przed kongresem**

**FSM Tychy – najdłuższy
strajk okupacyjny**

**Lek na covid
W USA w grudniu. Kiedy u nas?**

WATYKAŃSKI BICZ NA BISKUPÓW

60-LECIE WARSZAWSKIEJ
OPERY KAMERALNEJ

60
Współczesna
Opera
Kameralna

Warszawska
OPERA
Kameralna

PREMIERA:
20 X 2021, 19:00

GAETANO
DONIZETTI

**NOCNY
DZWONECZEK**

IL CAMPANELLO DI NOTTE

SPEKTAKLE: 21, 22, 23 X 2021, 19:00

**TŁUSTY
CZWARTEK**

IL GIOVEDÌ GRASSO

TEATR WARSZAWSKIEJ OPERY KAMERALNEJ
AL. SOLIDARNOŚCI 76B

REŻYSERIA: **GRZEGORZ CHRAPKIEWICZ** KIEROWNICTWO MUZYCZNE: **KUBA WNUK**
SCENOGRAFIA: **WOJCIECH STEFANIAK** KOSTIUMY: **KATARZYNA SZCZUROWSKA, ANNA SKUPIEŃ**
CHOREOGRAFIA: **JAROSŁAW STANIEK, KATARZYNA ZIELONKA**

BILETY: KASA TEATRU WOK, AL. SOLIDARNOŚCI 76B | OPERAKAMERALNA.PL

Bilety²⁴

eBilet.pl

FWJŚCIÓWKI.PL

Mazowsze.
serce Polski

A. Wójcicki

Skok na wydrę

Jeśli ktoś sympatyzuje z lewicą, ma duży problem. Od kilkunastu lat czeka na lepsze czasy. Bez skutku. Zamiast słońca i marszu w górę sondaży jest to, co widać.

Zamiast autentycznych, mających autorytet liderów środowisk lewicowych są kompromitujące eksperymenty kadrowe i cynicy, którzy kochają władzę i kasę. Kto powie coś dobrego o Czarzastym i Biedroniu? Dostali od losu złoty róg, a zrobili z niego sflaczałe balony. Zmarnowali energię, entuzjazm i pracę wielu ludzi, którzy naiwnie uwierzyli w projekt wielkiej, demokratycznej i ideowej lewicy. Taki projekt, choć pozostaje w sferze marzeń, jest niezbędny. I prędzej czy później zostanie zrealizowany.

Na pewno nie będzie nim sztuczny twór, jakim jest Nowa Lewica. Pomysł na tak zamordystyczną i kumoterską partię jest zaprzeczeniem najbardziej elementarnych wartości. Nie tylko lewicowych, ale generalnie cywilizacyjnych. Żeby w 2021 r. zaproponować taki model partii i wierzyć, że jakiś ciemny, choć lewicowy lud to kupi, trzeba być cynikiem i niezłym kombinatorem. Kiedyś takie działania nazywało się skokiem na wydrę, a dziś – grą polityczną, w której jedyną wartością są własne interesy.

Jeśli coś mnie jeszcze dziwi, to postawa tych posłanki i posłów, którzy widzą i wiedzą, co się dzieje, a mimo wszystko firmują takie działania.

W polityce jest jednak, czy chcemy, czy nie, odpowiedzialność zbiorowa. W najbardziej bolesny sposób doświadczają tego byli członkowie PZPR. I to niezależnie od osobistych zasług. Ówczesna partia władzy oprócz ideowców miała wielu członków o gumowych kręgosłupach, ludzi nastawionych na profity. Ale jakoś sobie nie przypominam takich liderów partii jak dzisiejsi, bez hamulców w dążeniu do prywatnych celów.

Główne pytanie, przed którym stoi lewica, nie brzmi, kto z kim i przeciwko komu, ale po co i w imię jakich wartości. Czyli odwrotnie do tego, co teraz się dzieje.

Polsce, a elektoratowi lewicowemu na pewno, potrzebna jest partia kierująca się interesem ludzi, a nie rynków finansowych i tych, którzy sprywatyzowali świat dla siebie. Tylko lewica może obalić ten absurdalny mechanizm.

Politycy rozglądający się za wyjściem z tego pata z Nową Lewicą mają rozwiązanie – utwórzcie w Sejmie koło Unii Pracy. I do roboty. Nie wyrzucać ludzi, tylko przyjmować nowych. Otworzyć się na ruchy lewicowe, stowarzyszenia, fundacje, portale itd. To do nich powinna trafić publiczna kasa, która teraz idzie do swojaków. Jak w PiS.

BAKOWSKI

CYTATY TYGODNIA

PROF. TADEUSZ KLEMENTEWICZ,
politolog, UW

Młode pokolenie uwiódł Jobs, a sponiewierał Bezos – rentierzy sieci.
„Trybuna”

JAN KRZYSZTOF ARDANOWSKI,
były minister rolnictwa

Rozwiązania dla rolnictwa w tzw. Polskim Ładzie są słabe i nieprecyzyjne.
„Nasz Dziennik”

W NUMERZE

KOŚCIÓŁ

- 8 Watykański bat na biskupów**
– rozmowa ze Stanisławem Obirkim
i Arturem Nowakiem

KRAJ

- 12 Język, który pomaga zabijać**
Niechlubne doświadczenie w dehumanizacji
- 14 Rozmówki polsko-przygraniczne**
Na posterunkach nietutejsi, służbiści,
dowcipnisie...
- 16 Banaś uderza w Ziobrę**
Tak dojono Fundusz Sprawiedliwości
- 18 Prywatna Partia Czarastego**
Lewica przed kongresem zjednoczeniowym
- 21 Kobiety górą**
A patriarchat się broni
- 23 Zapewnienie godnych warunków
pracy w Polsce**
Projekt OPZZ w ramach
Funduszy Norweskich
- 24 Celem ministra
jest pacyfikacja nauczycieli**
– rozmowa z Jarosławem Pytlakiem
- 57 Glogery 2021**
Nagrody za troskę o kulturę tradycyjną

ZAGRANICA

- 28 Kanclerz w zawieszaniu**
Powyborcze układanki w Niemczech
- 32 Anglia jedzie na oparach**
Brak kierowców – braki w zaopatrzeniu
- 36 Rodzina, która wywołała epidemię**
Amerykanie i opioidy

KSIĄŻKI

- 40 Więcej niż testament**
Trzeba kontynuować dzieło Walickiego

HISTORIA

- 42 Poezją w rząd**
56 dni strajku w FSM w Tychach

KULTURA

- 46 Wszechstronnie niewygodny Różewicz**
Na 100-lecie Tadeusza Różewicza
- 50 Teatr, który obchodzi widza**
– rozmowa z Arturem Tyszkiewiczem
- 53 Culturalia**
- 66 WIEŻA BAB²**
Polska sztuka kobiet

ZDROWIE

- 54 Pigułką w koronawirusa**
Lek na covid coraz bliżej

ZWIERZĘTA

- 58 Uwaga, żaba!**
Chrońmy płazy, to się optaca

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Skok na wydrę
- 27 Roman Kurkiewicz**
Terrorysta we mnie
- 31 Andrzej Szahaj**
Nieuchronność postkapitalizmu
- 35 Tomasz Jastrun**
Z poetą myśli w Przemyśle
- 39 Wojciech Kuczok**
Straż paniczna
- 49 Agnieszka Wolny-Hamkało**
Pakuj się, Christo

21
KRAJ

KOBIETY GÓRĄ
A patriarchat się broni

28
KANCLERZ W ZAWIESZENIU
Powyborcze układanki w Niemczech ZAGRANICA

58
ZWIERZĘTA
UWAGA, ŻABA!
Chrońmy płazy,
to się optaca

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. DAMIAN KLAMKA/EAST NEWS

f Banaś obali rząd

Kolejna ptonna nadzieja, że były pisowiec uderzy w matuszkę partię. Nawet jeśli do tego dojdzie, zostanie zlekceważony. Po ostatnich imieninach już chyba wszyscy wiedzą, że PO-PiS to byt rzeczywisty, żywotny i pazerny. Tusk nawija zakochanym w nim wyborcom makaron na uszy, a jego partia udaje, że mu wierzy. Niestety, rządy postsolidarnościowego koftuństwa zapowiadają się jeszcze na lata. Nie ma również lewicy, bo odcięta się od korzeni, a jej program socjalny został przez PO-PiS zamieniony w olbrzymi fundusz łapówkarski dla „ciemnego ludu”. Raporty Banaśa mogą najwyżej się przydać jako dowody w ewentualnej Norymberdze prawicy. Ale biorąc pod uwagę stan polskiego szkolnictwa, przyszłe pokolenia raczej rozpalą stosy dla czarownic niż kaganek oświaty.

Marek Głowinkowski

f Czas powiedzieć NIE

Postom i politykom – także opozycyjnym – w tym całym bałaganie żyje się dobrze. Dlatego nie będą okupować mównicy czy tworzyć „monitorów ocenzurowanych”, bo ICH bezpośrednio te działania PiS nie dotyczą. IM jest dobrze. A naród czy państwo? A kogo one obchodzą? Polska klasa polityczna – niezależnie od partii – żyje sama dla siebie i liczy się tylko sama dla siebie.

Alicja Strzałka

f Ale co ty mu zrobiasz?!

Przemoc w rodzinie, nie tylko fizyczna, ale też psychiczna, zdarza się częściej, niż moglibyśmy przypuszczać, i nie tylko tam, gdzie występuje problem alkoholowy. Wiedza, prestiż, pieniądze, władza, szacunek otoczenia plus deficyty z dzieciństwa potrafią stworzyć niezłego psychopata. Nic nie dadzą złote rady typu: zostaw go, musisz to zgłosić, jeśli nikt nie będzie krzyczał: możesz się zgłosić do nas, zaopiekujemy się tobą i dziećmi, przyjdź, nie damy cię skrzywdzić, jesteś uzależniona/y emocjonalnie od swojego kata, a takie stany się leczy. Kobiety mają tendencję do kalkulowania w życiu. Co mogą zyskać, co mogą stracić. Często tkwią w relacji, składając siebie na ołtarzu jako ofiarę w imię dobrobytu dzieci. Gdyby w Polsce były np. na start zasiłki dla osób odchodzących od tyranów, inaczej sprawy by wyglądały. Często strach przed odejściem ze strefy, która jest znana, jest większy niż strach przed uderzeniem. Druga sprawa, że wiele osób stosuje kamuflaż. Na zewnątrz najlepszy mąż i ojciec, w domu tyran. Podobnie kobiety. Matka siadająca w pierwszej ławce w kościele co niedziela i udzielająca nauk przedmażeńskich potrafi napluć swojemu synowi w twarz, kiedy on już jest silniejszy i nie pozwoli się uderzyć. To wszystko są złożone historie. Żeby jeszcze ktoś uwierzył, że ten ideał ma dwie twarze... Wciąż częściej można usłyszeć: po co prowokujesz, to twoja wina, że obrywasz. Zmienić to może prawo, ale przede wszystkim świadomość społeczeństwa. Przecież te osoby są uzależnione. Najczęściej mówią: kiedyś to zmienię, ale jeszcze nie teraz, najpierw muszę zaoszczędzić, skończyć studia, mieć plan, poszukać innej pracy itp.

Jadwiga

ZDJĘCIE TYGODNIA

Przedmurze chrześcijaństwa – Straż Graniczna w Michałowie odparła kolejny „szturm” uchodźców. Jak informuje rzeczniczka Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, zastosowano wobec nich procedurę zgodnie z rozporządzeniem. Dalszy los grupy uchodźców, wśród których były kobiety z dziećmi, nie jest znany.

1,2 mln studentów uczy się w Polsce w 349 uczelniach. W 130 publicznych, 219 niepublicznych i 10 wyznaniowych.

Nie będzie kopalni odkrywkowej węgla brunatnego na terenie gmin Złoczew, Ostrówek, Burzenin i Lututów. Miały zniknąć 33 wsie. **Wygrali protestujący mieszkańcy.**

Agnieszka Holland jako pierwsza kobieta **otrzymała w Gdyni Płatynowe Lwy** przyznawane za całokształt twórczości.

Film „Wszystkie nasze strachy” w reżyserii **Łukasza Rondy i Łukasza Gutta** został nagrodzony **Złotymi Lwami** na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni.

Maria Dębska za rolę **Kaliny Jędrusik** w filmie „Bo we mnie jest seks” dostała w Gdyni nagrodę za główną rolę kobiecą, a **Jacek Beler** („Inni ludzie”) za główną rolę męską.

Joanna Solska, dziennikarka „Polityki”, została laureatką Nagrody im. **Lesława A. Pagi (współtwórcy Giełdy Papierów Wartościowych)** za wkład w rozwój polskiej gospodarki i zachowanie najwyższych standardów etycznych.

Małopolska Chata Podcieniowa, dom pod Krakowem, projektu warszawsko-krakowskiej pracowni BXB **to według konkursu Global Architecture & Design Awards 2021 najpiękniejsza prywatna rezydencja na świecie.**

W Polsce aż 93% ojców porzuca rodzinę, gdy rodzi się upośledzone lub kalekie dziecko.

Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik, skazani w 2015 r. na trzy lata więzienia i 10 lat zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk w administracji za nadużycie prawa, **zostali ułaskawieni przez prezydenta Dudę.** No i niedługo trzeba było czekać na powtórne kpienie z prawa.

Rafał Milczarski, prezes LOT, **od dawna traktuje organizacje pracownicze jak wroga, z którym uparcie walczy.** Najnowszy pomysł prezesa to zatrudnienie 80 Węgrów, nieznanymi polskiego i kosztujących firmę drożej niż Polacy.

310 tys. osób w Polsce dostaje emeryturę poniżej ustawowego minimum, które wynosi **1255 zł (1066 zł netto).**

Firma **Cooper Standard Automotive** w Myślenicach, produkująca uszczelki do samochodów, zarobiła w ciągu ostatnich dwóch lat ok. **230 mln zł netto.** A mimo to chce zwolnić **25 pracowników.** Inicjatywa Pracownicza przypomniała, że Cooper dostał od państwa ponad miliard złotych w formie dotacji i ulg.

Na **545 cofniętych przez gminy zezwoleń na sprzedaż alkoholu** w 2020 r. aż **255 wiązało się ze sprzedażą alkoholu nieletnim.**

PRZEBŁYSKI

Nieużywane sumienia

Kto biskupowi zabroni robić, co zechce? Wierni z pewnością nie. Myślicie, że władzę nad nimi ma Watykan? Błądzicie. Popatrzcie, ilu dostojników pojechało do Wrocławia na pogrzeb bp. Edwarda Janiaka, który złą sławę zawdzięcza filmowi braci Sekielskich „Zabawa w chowanego”. Winy Janiaka potwierdził nuncjusz. Watykan wydał mu zakaz uczestniczenia w publicznych celebracjach. O zgorszeniu mówił m.in. prymas Polak. Ale po abp. Józefie Kupnym, który w gronie biskupów celebrował wrocławski pogrzeb, i abp. Stanisławie Gądeckim, który odprawiał mszę w Kaliszu, spłynęło to jak woda po kaczce. Brat zmarłego, też ksiądz, Krzysztof Janiak, oskarżając tych, którzy oskarżali biskupa, powiedział coś zagadkowego o oczyszczaniu Kościoła: „Powinni pojawić się zgnię sumienia tych w czerni, jak i tych w purpurze, tych w sutannach, habitach, jak i tych w krawatach”. Prosimy o nazwiska.

Gadowski wielki, a Frasyniuk małutki

Jeszcze tylko „Gazeta Polska”, tuba Macierewicza, daje zarobić Witoldowi Gadowskiemu. Witek wędrowniczek był już wszędzie. W TVN, TVP, „Sieciach”, Polskim Radiu. Coś musi być z nim nie halo, skoro go tak często zwalniają Trzyma się więc „GP” jak pijany płota! I robi, co może, żeby ubogi myślowo elektorat Antoniego dostał dużą porcję ujadania i walenia cepem. Gadowski więc wali... w TVN! Choć wiele lat tam przepracował. I wtedy jakoś mu nie przeszkadzał życiorys Waltera.

Ale TVN to przyszc w porównaniu z tym, co Gadowski napisał o Frasyniuku: „użyteczny prymityw, pionek, prostak, który urósł w pychę i zadufanie, marionetka odgrywająca rolę legendy”. I jeszcze głupiej. I jeszcze parszywej. Żenada dekady. Tu nie ma co komentować. Tu trzeba szybko szukać pomocy medycznej.

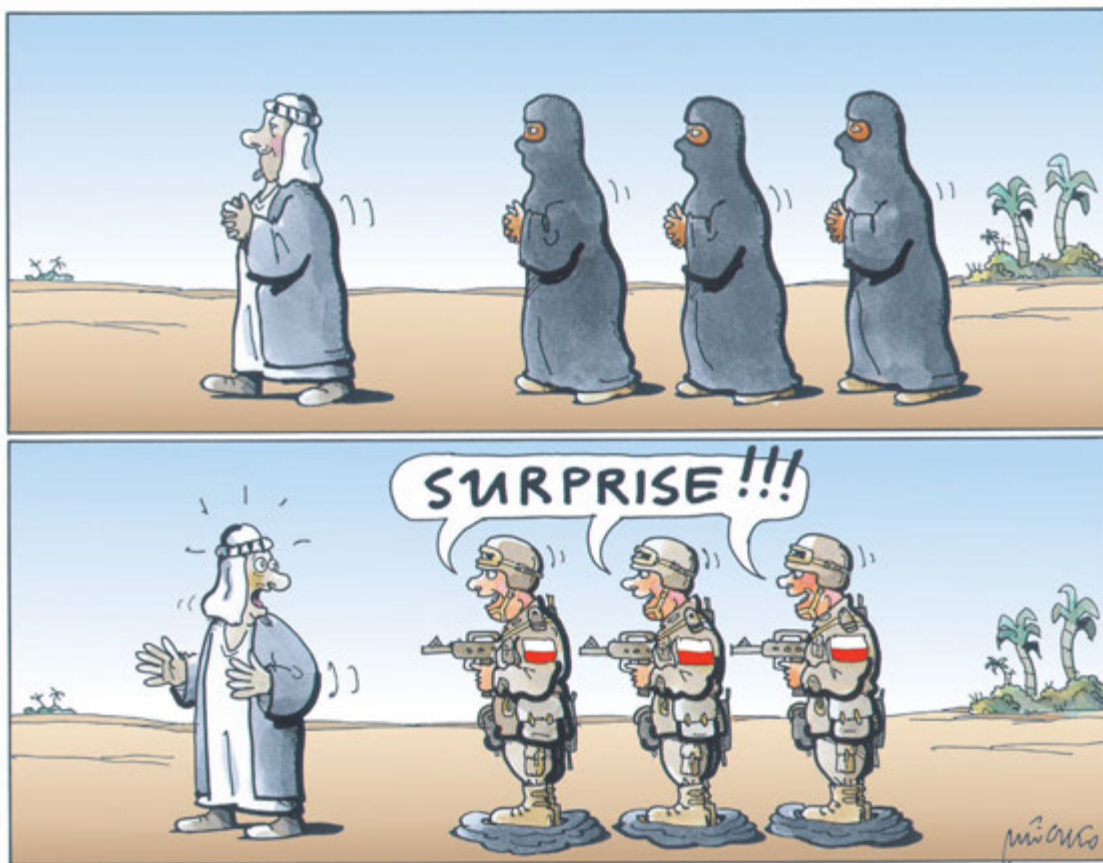
Rychu, idź teraz do bokserów

Człowiek z gumy, wygwizdywany na każdych zawodach, nie stanął ostatecznie do walki o fotel prezesa siatkówki. Rychu Czarnecki policzył głosy i wyszło, że wystarczy mu jedna ręka. Pewno ta z palcami wyćwiczonymi w liczeniu kasy. Rychowi nie pomogło nawet zdjęcie z Kaczyńskim. I z piłką. Ani obietnice, że gdy zostanie prezesem, Orlen i inne spółki zagarnięte przez PiS przysyłają całe wagony kasy. Jeśli coś zostało w siatkówce po spoconym Rychu, to rachunki za podróże. Koniec dojenia tej dyscypliny nie jest niestety finałem zabiegów Czarneckiego. Od dawna poluje na prezesurę Polskiego Komitetu Olimpijskiego. I coś w tym jest. Przecież Rychu to podręcznikowy przykład odwrotności *fair play*. A my proponujemy Rychowi Polski Związek Bokserki. Znamy tam paru ludzi, którzy chętnie wybiją mu paskudne nawyki. Na ringu!

Zakopane zaprasza. Covid czeka

Jedź do Zakopanego. Masz dużą szansę na spotkanie z covidem. Bo tylko 44% górali zechciało się zaszczepić. Na 26 846 mieszkańców w pełni zaszczepionych jest 11 907. A w okolicznych wsiach jeszcze gorzej. Turysta, zanim zachoruje, zapłaci górą za najdroższą w Europie kiełbasę na gorąco i za równie drogie owcze serki z krowiego mleka. A jak mu jeszcze coś zostanie w portfelu, to ma duży wybór pamiątkowego badziewia. Ze stałych dostaw *made in China*.

PYTANIE TYGODNIA

Czy Polacy są indywidualistami?

DR HAB. MICHAŁ BILEWICZ,
psycholog społeczny i socjolog, UW

Badania porównawcze różnych kultur wskazują indywidualistyczny charakter polskiego społeczeństwa. Polacy uważają, że każdy powinien sam zatroszczyć się o swoje sprawy, a dobro najbliższej rodziny jest ważniejsze niż dobro ogółu. W tak rozumianym indywidualizmie zawarte są zatem jednocześnie silne więzi rodzinne. Socjologowie od lat piszą o polskim familizmie, w ramach którego wszelkie zachowania przynoszące korzyści własnej rodzinie są traktowane jako moralne. To zjawisko jest źródłem wielu problemów. Gdy bezpośrednie interesy danego gospodarstwa wysuwają się na pierwsze miejsce, nierzadko cierpi interes ogólnospołeczny, czego przykładem jest palenie w piecu najtańszym, najgorszym węglem. Co więcej, indywidualistyczne podejście, któremu towarzyszą brak zaufania do instytucji i niski poziom uspołecznienia, przejawiającego się np. działaniem w oddolnych organizacjach, upośledza umiejętność wspólnotowego rozwiązywania problemów zbyt trudnych dla jednostek czy pojedynczych rodzin.

DR ŁUKASZ POŁOWCZYK,
filozof, etyk

Międzynarodowe badania dotyczące indywidualizmu i kolektywizmu pokazały, że Polakom, w przeciwieństwie do Japończyków, Chińczyków czy Koreańczyków, bliżej do tego pierwszego. Obraz Polaka jako osoby sprzeciwiającej się autorytetom, myślącej samodzielnie itd. to niestety jedynie stereotyp. Polacy, podobnie jak inne nacje, dzielą się na grupy o charakterystycznych sposobach myślenia i odczuwania, a bycie indywidualistą często sprowadza się do uzupełniania ich o wybrane przez siebie elementy. Prawdziwych indywidualistów jest u nas, jak właściwie wszędzie, stosunkowo mało, a większość przeważnie odsuwa ich na margines. Narzekactwo i sobkowstwo, uznawane chętnie przez Polaków za przejaw indywidualizmu, są faktycznie konserwatywnymi wzorcami stadnymi, którym daleko do twórczego buntu i niezależności myślenia. Lepszym wyjściem niż skrajny indywidualizm i kolektywizm jest myślenie wspólnotowe, które umożliwia indywidualistom bycie indywidualistami bez przemocy kolektywu.

JAREMA PIEKUTOWSKI,
socjolog i publicysta,
„Nowa Konfederacja”

Wiek XX był czasem indywidualizmu. W centrum stała jednostka – człowiek z jego wolą, potrzebami i emocjami. To była przede wszystkim reakcja na tragedie przyniesione przez komunizm i faszyzm – oba te ustroje były wobec jednostki nieufne, stawiały na masę. Jednak w XXI w., w formie internetowych baniek społecznych, także w Polsce tworzą się nowe formy kolektywizmu. Coraz częściej identyfikujemy się nie jako, powiedzmy, Katarzyna Nowak, ale jako kobieta, zwolenniczka lewicy, nie jako Jan Kowalski, a jako zwolennik PiS, narodowiec lub gej. Tożsamość grupowa, wzmacniana przez media społecznościowe, staje się ważniejsza niż tożsamość indywidualna. Ten proces dotyczy całego świata zachodniego. A Polacy wbrew stereotypowi indywidualizmu Sarmaty cenią wartości kolektywne, takie jak przywiązanie do tradycji, rodziny czy stosowanie się do zasad, na co wskazują wyniki European Social Survey. W związku z tymi trendami można się spodziewać osłabienia indywidualizmu Polaków.